

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην κατεύθυνση
Συγκριτική Παιδαγωγική με ειδίκευση σε ζητήματα ποιότητας
στην εκπαίδευση
Περίοδος 2007-2009

Πληροφορίες για υποψήφιους μεταπτυχιακούς φοιτητές

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συγκριτική Παιδαγωγική με ειδίκευση σε ζητήματα ποιότητας στην εκπαίδευση» απευθύνεται σε πτυχιούχους όλων ανεξαιρέτως των Πανεπιστημιακών Τμημάτων που επιθυμούν

1. να κατανοήσουν σε βάθος τα ζητήματα που απασχολούν την εκπαίδευση διεθνώς
2. να εμβαθύνουν στην αλληλεπίδραση εκπαίδευσης και κοινωνικού συγκειμένου καθώς και στη δυναμική σχέση παράδοσης και αλλαγής
3. να γνωρίσουν βασικούς εκπαιδευτικούς θεσμούς και πολιτικές σε επιλεγμένο αριθμό χωρών
4. να ενημερωθούν για τη συμβολή των διεθνών οργανισμών (Ε.Ε., ΟΟΣΑ, Παγκόσμια Τράπεζα, ΠΟΕ) στη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής
5. να ειδικευτούν σε θέματα που αφορούν την αξιολόγηση, διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην εκπαίδευση
6. να εξοικειωθούν στη χρήση της συγκριτικής θεώρησης των εκπαιδευτικών πραγμάτων και στην αναγνώριση της διαφοράς ανάμεσα στο γενικό και στον ιδιωματικό χαρακτήρα των εκπαιδευτικών εξελίξεων / τάσεων
7. να αποκτήσουν την ικανότητα συγκροτημένης και τεκμηριωμένης διατύπωσης θέσεων στο πλαίσιο δοκιματικού λόγου
8. να αποκτήσουν γνώσεις και ικανότητες που συνδέονται με την άσκηση των καθηκόντων του στελέχους της εκπαίδευσης

Βασικά κριτήρια για την από μέρους τους επιλογή όσο και επωφελή για τους ίδιους φοίτηση στο Π.Μ.Σ. θεωρούνται:

1. το ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ.
2. η δυνατότητα και η ικανότητα αξιοποίησης της εκτεταμένης βιβλιογραφίας, μεγάλο μέρος της οποίας είναι στην αγγλική γλώσσα. Το Π.Μ.Σ. «Συγκριτική Παιδαγωγική με ειδίκευση σε ζητήματα ποιότητας της εκπαίδευσης» θεωρεί ότι όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές με μαθησιακή ετοιμότητα και σταθερή βούληση να καταβάλουν την απαιτούμενη προσπάθεια είναι σε θέση να καλύψουν — με τη βοήθεια και των διδασκόντων — τυχόν ελλιπή εξοικείωσή τους με το γνωστικό αντικείμενο της εν λόγω κατεύθυνσης που οφείλεται στις διαφορετικές προπτυχιακές σπουδές τους

3. η προθυμία στην καταβολή της προσπάθειας που απαιτείται για την παρακολούθηση και ενεργό συμμετοχή στα μαθήματα, σεμινάρια, ανεξάρτητες διαλέξεις, ημερίδες, συνέδρια και γενικά στις δραστηριότητες που απαρτίζουν το πρόγραμμα σπουδών
4. η κριτική διάθεση στην προσέγγιση των εξεταζόμενων ζητημάτων και ο τεκμηριωμένος λόγος στην υποστήριξη θέσεων και απόψεων

Διαδικασία επιλογής:

Ορίζονται και περιγράφονται από τον κανονισμό του Π.Μ.Σ. Οι γραπτές εξετάσεις αποβλέπουν κυρίως στη διαπίστωση των μαθησιακών διαθέσεων και γνωστικών ικανοτήτων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και όχι αποκλειστικά στον έλεγχο της γνωστικής τους υποδομής. Αναζητούνται με άλλα λόγια φοιτητές πρόθυμοι και ικανοί να συμμετέχουν ενεργώς στη συλλογική προσπάθεια.

Βιβλιογραφία εξεταζόμενων μαθημάτων:

1. Συγκριτική Παιδαγωγική

- Δημήτρη Ματθαίου, Συγκριτική Σπουδή της Εκπαίδευσης, том I Θεωρήσεις και Ζητήματα, Αθήνα 2002.
- Δημήτρη Ματθαίου, Συγκριτική Σπουδή της Εκπαίδευσης, том II Ζητήματα διεθνούς εκπαιδευτικής πολιτικής –Ιστορικές καταβολές, σύγχρονες τάσεις και προοπτικές
- Σήφη Μπουζάκη (επιμ.), Συγκριτική Παιδαγωγική III, Gutenberg, Αθήνα 2001.
- Δημήτρη Ματθαίου (επιμ.), Το Πανεπιστήμιο στην εποχή της ύστερης νεωτερικότητας. Συγκριτική μελέτη της ιδεολογικής και θεσμικής μεταλλαγής του, Αθήνα 2001.
- Ανδρέα Καζαμία, "Παγκοσμιοποίηση και Παιδεία στη Νέα Κοσμόπολη: Ύβρις ή Ευλογία; Προβληματισμοί για την Ελλάδα", στο περιοδικό Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, τεύχος 1, Οκτώβριος 2003, σσ. 13-42.
- Δημήτρη Ματθαίου, "Το Πανεπιστήμιο στην Εποχή της Ύστερης Νεωτερικότητας και η Προσπάθεια Χειραγώγησης της Ιδεολογικής και Θεσμικής Μεταλλαγής του", στο περιοδικό Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, τεύχος 1, Οκτώβριος 2003, σσ. 43-66.

2. Πολιτική Ιστορία της Ευρωπαϊκής Εκπαίδευσης

- Eric Hobsbawm, Η Εποχή των Επαναστάσεων, 1789 - 1848, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1992
Κεφάλαια: Η βιομηχανική επανάσταση,
 Η Γαλλική επανάσταση,
 Εθνικισμός
 Συμπέρασμα: Προς το 1848.
- Eric Hobsbawm, Η Εποχή του Κεφαλαίου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1996

Κεφάλαια: Η ενοποίηση του κόσμου,

Η δημιουργία εθνών,

Επιστήμη, θρησκεία, ιδεολογία.

- Eric Hobsbawm, Η εποχή των Άκρων: Ο σύντομος 20ος αιώνας, 1914 - 1989, Θεμέλιο, Αθήνα 1997

Κεφάλαια: Η κοινωνική επανάσταση, 1945 - 90

Η πολιτιστική επανάσταση.

- Marc Mazower, Σκοτεινή Ήπειρος. Ο Ευρωπαϊκός Εικοστός Αιώνας, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2001

Κεφάλαια: 9 και 10.

- Serge Bernstein, Pierre Milza, Ιστορία της Ευρώπης 3. Διάσπαση και ανοικοδόμηση της Ευρώπης, 1919 έως σήμερα, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1997
- Serge Bernstein, Pierre Milza, Ιστορία της Ευρώπης 3. Διάσπαση και ανοικοδόμηση της Ευρώπης, 1919 έως σήμερα, Αλεξάνδρεια, Αθήνα

3. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

- Χρήστου Σαΐτη, Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, Αθήνα, 2000
- Χρήστου Σαΐτη, Βασικά Θέματα της Σχολικής Διοίκησης. Προσέγγιση στη Διοικητική Σκέψη με τη μέθοδο των case studies, Αθήνα, 1994
- Α. Β. Μιχόπουλου, Η εκπαίδευση στο πλαίσιο της Οργανωτικής Θεωρίας, Αθήνα 1993
- Andrew Durbin, Βασικές Αρχές Μάνατζμεντ, Έλλην, Αθήνα 1998

Περιεχόμενο μαθημάτων του Π.Μ.Σ.:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Συγκριτική σπουδή της εκπαίδευσης: θεωρία, μεθοδολογία και έρευνα

Σκοπός του μαθήματος είναι:

1. η συστηματική μελέτη των κυριότερων παραδειγμάτων συγκριτικής σπουδής της εκπαίδευσης
2. η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις του κλάδου μέσα από την κριτική παρουσίαση καταξιωμένων ερευνητικών εφαρμογών του χώρου και μέσα από την εκπόνηση μικρής κλίμακας συγκριτικών εργασιών.

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. «Παραδείγματα» στη συγκριτική σπουδή της εκπαίδευσης: επιστημολογικές και ιδεολογικές παραδοχές, θεωρήσεις και μεθοδολογικές προσεγγίσεις
2. Συγκριτική προσέγγιση μέθοδος ως έρευνας και ως θεματικό πεδίο μελέτης. Παραδείγματα.
3. Συγκριτική παιδαγωγική και εκπαιδευτική πολιτική. Ζητήματα σκοπού, ερευνητικών προτεραιοτήτων και παρεκβάσεων.
4. Μέθοδοι και τεχνικές σύγκρισης. Δυνατότητες και αδυναμίες
5. Εφαρμογές της συγκριτικής μεθόδου σε επιλεγμένες θεματικές:
 - Συγκριτική ανάλυση ζητημάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε επιλεγμένες χώρες – διαδικασία της Bologna
 - Συγκριτική θεώρηση του ζητήματος της εκπαιδευτικής αλλαγής σε διεθνές επίπεδο
6. Εκπόνηση εργασιών

2. Ζητήματα πολιτιστικής ταυτότητας και ετερότητας στην εκπαίδευση: Ευρωπαϊκή και διεθνής εμπειρία

Σκοπός του μαθήματος:

Σ' ένα κόσμο που γίνεται ολοένα και πιο σύνθετος και πολύπλοκος, η διαχείριση των διαφορετικών ταυτοτήτων που συνθέτουν τις σύγχρονες κοινωνίες καθίσταται μία σημαντική προτεραιότητα. Ο χώρος της εκπαίδευσης και του σχολείου είναι το προνομιακό πεδίο, όπου μπορούμε να «μάθουμε να ζούμε μαζί με τους άλλους». Η θεωρητική αποσαφήνιση των σχετικών εννοιών, καθώς και η μελέτη της ευρωπαϊκής και διεθνούς εμπειρίας και των «καλών πρακτικών», αποτελούν τους κύριους στόχους του μαθήματος, με σκοπό οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος να καταστούν ικανοί να κατανοούν και να ερμηνεύουν την πολυπλοκότητα των σύγχρονων κοινωνιών, αλλά και να επιλέγουν κατάλληλες στρατηγικές για τη διαχείριση της ετερότητας σε εκπαιδευτικό επίπεδο.

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Η έννοια του πολιτισμού. Πολιτισμός και πολιτισμοί (κουλτούρες)

2. Εθνική ταυτότητα – Πολιτισμική ταυτότητα: «η κατασκευή τους»
3. Ταυτότητα και ετερότητα: συμβίωση και συγκρούσεις
4. Το σύγχρονο Παγκοσμιοποιημένο Περιβάλλον και Ετερότητα
5. Δημογραφικές μεταβολές και πολυπολιτισμικές κοινωνίες
6. Εθνικές, εθνοτικές, θρησκευτικές και γλωσσικές μειονότητες
7. Η διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας: αφομοίωση, πολιτισμικός σχετικισμός, διαπολιτισμικότητα
8. Η διαπολιτισμική θεωρία και η διαπολιτισμική επικοινωνία
9. Η οικοδόμηση της Ευρώπης και ο ρόλος του διαπολιτισμικού διαλόγου – Η ευρωπαϊκή εμπειρία στη διαχείριση της ετερότητας
10. Η διαχείριση της ετερότητας στις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Αυστραλία
11. Η ελληνική εμπειρία

3. Κράτος, αγορά και εκπαιδευτική πολιτική στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της κοινωνίας της γνώσης

Το μάθημα χωρίζεται σε τρεις ενότητες με διακριτούς και αλληλοσυνδεόμενους στόχους και θα αναπτυχθεί σε 12 διαλέξεις.

Η πρώτη ενότητα (Διαλέξεις 1-4) στοχεύει στην εισαγωγή του φοιτητή στις θεωρητικές προσεγγίσεις για τη λειτουργία και το ρόλο του κράτους στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες. Συγκεκριμένα θα αναπτυχθεί η έννοια του κράτους στο πλαίσιο των εξής προσεγγίσεων:

1. οι πλουραλιστικές προσεγγίσεις
2. η προσέγγιση της Νέας Δεξιάς
3. μαρξισμός-νεομαρξισμός
4. η θεωρία των ελίτ
5. οι νέο-πλουραλιστικές προσεγγίσεις

Η δεύτερη ενότητα (Διαλέξεις 5-8) στοχεύει στην εισαγωγή και εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες, τις διαστάσεις και τις επιπτώσεις της διαδικασίας της παγκοσμιοποίησης. Στο πλαίσιο της ενότητας αυτής έμφαση θα δοθεί στη θεωρητική συζήτηση και κριτική ανάλυση των εννοιών:

1. οικονομική παγκοσμιοποίηση
2. πολιτική παγκοσμιοποίηση
3. παγκοσμιοποίηση και πολιτισμός
4. παγκοσμιοποίηση και άτομο

Η τρίτη ενότητα (Διαλέξεις 9-12) θα εστιάσει στη μεταβαλλόμενη σχέση κράτους και εκπαιδευτικών θεσμών και θα αναπτύξει τη διεθνή θεωρητική προβληματική για την εκπαιδευτική πολιτική και το ρόλο της εκπαίδευσης στην οικοδόμηση οικονομιών γνώσης και κοινωνιών μάθησης στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης. Πιο συγκεκριμένα θα εξεταστούν:

1. η έννοια της κοινωνίας της γνώσης στο πλαίσιο της θεωρίας του ανθρωπίνου κεφαλαίου
2. οι εκπαιδευτικές πολιτικές για την οικοδόμηση κοινωνιών μάθησης
3. οι σχέσεις εκπαιδευτικών θεσμών, (εθνικού) κράτους και διεθνών οργανισμών στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης

4. Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και εκπαιδευτικοί θεσμοί. Ζητήματα σύγκλισης και διαφορετικότητας

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του φοιτητή με τους σκοπούς, το θεσμικό πλαίσιο και τις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης καθώς και με τις επιδράσεις της στη χάραξη και εφαρμογή εκπαιδευτικής πολιτικής

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Ένα ερμηνευτικό πλαίσιο για την εκπαιδευτική πολιτική της ΕΚ/ΕΕ
2. Η συγκρότηση του λόγου και των πολιτικών της ΕΚ/ΕΕ για την εκπαίδευση. Το θεσμικό πλαίσιο. Το νομικό πλαίσιο. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων. Τα κείμενα του Συμβουλίου και της Επιτροπής.
3. Η διαμόρφωση των πολιτικών της ΕΚ για την εκπαίδευση και την κατάρτιση (1960-1990) στο πλαίσιο των οικονομικών, τεχνολογικών, δημογραφικών και πολιτικών αλλαγών στο διεθνή χώρο. Ιστορικο-συγκριτική προσέγγιση.
4. Η εκπαιδευτική πολιτική της ΕΚ μέσα από τα προγράμματα δράσης. Τα προγράμματα δράσης της Α΄ περιόδου (1976-1992: Arion, Commet, Lingua, Erasmus, Petra, κ.α.). Τα προγράμματα δράσης της Β΄ περιόδου (1994-2006: Σωκράτης, Leonardo, Νεολαία για την Ευρώπη). Τα προγράμματα της τρίτης περιόδου (2007-2013: Lifelong Learning Programme)
5. Προς την 'Ευρώπη της Γνώσης'. Η διαμόρφωση του λόγου της ΕΚ/ΕΕ στη δεκαετία του '90 μέσα από τα κείμενα της Επιτροπής.
6. Όψεις της Ευρωπαϊκής Διάστασης στην Εκπαίδευση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η σχολική γνώση, η ευρωπαϊκή ταυτότητα και ο ευρωπαίος πολίτης.
7. Οι τάσεις για τη διαμόρφωση του ενιαίου εκπαιδευτικού χώρου στην Ευρώπη. Επιδράσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής της ΕΚ/ΕΕ στην Ελλάδα.

5. Διδασκαλία και μάθηση μέσα από το διαδίκτυο. Παιδαγωγικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις των συστημάτων εξ αποστάσεως διαχείρισης της γνώσης

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις συνθήκες, τις προοπτικές και τα νέα μαθησιακά περιβάλλοντα που δημιουργεί η ανάπτυξη και χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Οι αλλαγές στο περιβάλλον της εκπαίδευσης
2. Κοινωνία της γνώσης, νέα μαθησιακά περιβάλλοντα, παγκοσμιοποίηση της επικοινωνίας και της γνώσης
3. Οι νέες τεχνολογίες
4. Ορισμοί και αποσαφήνιση σχετικών εννοιών (λογισμικό, εκπαιδευτική τεχνολογία, information and communication technologies, internet based learning, on line teaching / learning)
5. Λόγοι, πρακτικές και κοινωνικά δεδομένα που οδήγησαν στην ανάπτυξη και χρήση του διαδικτύου
6. Δίκτυα πληροφοριών και επικοινωνίας
7. Εισαγωγή στην υποδομή και λειτουργία του διαδικτύου

8. Διαδίκτυο – τυπική και άτυπη εκπαίδευση
9. Νέες εννοιολογικές θεωρήσεις για την εκπαίδευση
10. Μάθηση και ψηφιακές τεχνολογίες σε όλες τις βαθμίδες και τύπους της εκπαίδευσης και κατάρτισης
11. Μάθηση και διδασκαλία – γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις / συμπεριφορές
12. Σχεδιασμός και ανάπτυξη μαθημάτων
13. Το ψηφιακό σπονδυλωτό σύστημα
14. Διακίνηση – αποστολή – διαχείριση εκπαιδευτικού υλικού
15. Σχεδιασμός, διαχείριση και οργάνωση διαδικτυακών εκπαιδευτικών συστημάτων
 - Σχεδιασμός, κόστος, οργάνωση
 - Ποιοτική προσέγγιση και κριτήρια επιλογών
 - Ανθρώπινο δυναμικό, ανάπτυξη
 - Ομάδες διαμόρφωσης εκπαιδευτικού έργου
 - Η διαδικασία ανάπτυξης του εκπαιδευτικού υλικού
 - Κριτήρια και επιλογή των μέσων, τεχνικών προδιαγραφών, προϋποθέσεων
 - Αξιολόγηση οργάνωσης και έργου

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (ακαδημαϊκά έτη 2007-2009)

1. Διοίκηση και οργάνωση εκπαιδευτικών μονάδων και οργανισμών. Θεωρία και πρακτική άσκηση.

Σκοπός του μαθήματος είναι η σε βάθος ανάλυση του ιδεολογικού και θεσμικού πλαισίου της διοίκησης και οργάνωσης των εκπαιδευτικών μονάδων και των οργανισμών που ασκούν διδακτικό έργο

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Προσδιορισμός των όρων και ανάλυση των αρχών οργάνωσης και διοίκησης.
2. Δομή και διάρθρωση των Εκπαιδευτικών οργανώσεων.
3. Τα όργανα διοίκησης των εκπαιδευτικών οργανισμών και μονάδων και το έργο τους. Μελέτη περιπτώσεων
4. Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί ως κοινωνικά συστήματα.
5. Η λειτουργία των εκπαιδευτικών μονάδων στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον.
6. Η οικονομική λειτουργία των εκπαιδευτικών οργανισμών και μονάδων. Μελέτη περιπτώσεων
7. Οι μεταρρυθμίσεις στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Μελέτη περιπτώσεων.

2. Διοίκηση ολικής ποιότητας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Θεωρία και πρακτικές εφαρμογές.

Σκοπός του μαθήματος είναι η σε βάθος μελέτη του εννοιολογικού, ιδεολογικού και θεσμικού χαρακτήρα της ποιότητας και η άσκηση σε πρακτικές που εφαρμόζονται κατά την αποτίμηση και βελτίωσή της στο

επίπεδο των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Το ενδιαφέρον για την αξιολόγηση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Νέοι ιδεολογικοί προσανατολισμοί και πολιτικές προτεραιότητες στο διεθνές περιβάλλον
2. Αξιολόγηση, ποιότητα και βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου: βασικές εννοιολογικές διασαφήσεις
3. Δείκτες ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου κατά θεματική περιοχή
 - Διαχείριση και αξιοποίηση πόρων
 - Σχέσεις και κλίμα στη σχολική μονάδα
 - Εκπαιδευτικές διαδικασίες
 - Εκπαιδευτικά αποτελέσματα
4. Μέθοδοι
 - Τρόποι και τεχνικές συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών. Ερευνητικά εργαλεία
 - Διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας
 - Διαδικασίες σχεδιασμού και βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας

3. Διοίκηση ολικής ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Θεωρία και πρακτικές εφαρμογές

Σκοπός του μαθήματος είναι η σε βάθος μελέτη του εννοιολογικού, ιδεολογικού και θεσμικού χαρακτήρα της ποιότητας και η άσκηση σε πρακτικές που εφαρμόζονται κατά την αποτίμηση και βελτίωσή της στο επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Η έννοια και ο χαρακτήρας της ποιότητας στην εποχή της νεωτερικότητας. Παραδοχές για τη γνώση και την αποστολή της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης
2. Θεσμοί διασφάλισης της ποιότητας κατά το 19^ο και τον 20^ο αιώνα στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ
3. Πολιτικές διεύρυνσης της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και οι επιπτώσεις στην ποιότητα των πανεπιστημιακών σπουδών. Η οπτική και οι αιτιάσεις των συντηρητικών κύκλων
4. Οι νέες συγκυρίες στο εκπαιδευτικό συγκείμενο και η νεοφιλελεύθερη θεώρηση της ποιότητας: Ιδεολογικό πλαίσιο και πολιτικές αντιπαραθέσεις
5. Πολιτικές απορρύθμισης και διασφάλισης/ελέγχου της ποιότητας. Ο ρόλος του κράτους και των ιδρυμάτων
6. Θεσμικές ρυθμίσεις και μηχανισμοί διασφάλισης ποιότητας. Η περίπτωση της
 - Αγγλίας
 - Γαλλίας
 - Δανίας

- ΗΠΑ
 - Ιαπωνίας
7. Το ελληνικό πανεπιστήμιο και ο λόγος περί ποιότητας: Θεωρήσεις και προβληματισμοί

4. Εκπαιδευτικό management και διαχείριση ανθρώπινων πόρων

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη των βασικών αρχών, θεσμικών ρυθμίσεων και πρακτικών της διεύθυνσης εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με έμφαση στη διαχείριση ανθρώπινων πόρων.

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Εισαγωγή στη διοίκηση της Εκπαίδευσης: Θεωρίες της διοικητικής σκέψης
2. Προγραμματισμός και λήψη αποφάσεων: Γενική προσέγγιση και η περίπτωση της εκπαίδευσης
3. Η λειτουργία της οργάνωσης: Θεμελιώδεις αρχές και γενική προσέγγιση
4. Διεύθυνση και ηγεσία: προσεγγίσεις στην ηγεσία και επιλογή/ανάπτυξη των ηγετικών στελεχών της εκπαίδευσης
5. Η λειτουργία του ελέγχου στην Εκπαίδευση: θεμελιώδεις αρχές και ανθρώπινες αντιδράσεις προς τα συστήματα ελέγχου
6. Μελέτη περιπτώσεων
7. Παρακίνηση διδακτικού προσωπικού
8. Η αποτελεσματική επικοινωνία του ανθρώπινου δυναμικού στην εκπαίδευση
9. Στρατηγικές αποτελεσματικής αντιμετώπισης διαφωνιών και αντιπαραθέσεων
10. Δημιουργία και λειτουργία ομάδων
11. Η αποτελεσματική διαχείριση των οργανωτικών αλλαγών στο σχολείο

5. Θεωρία και πράξη της δια βίου εκπαίδευσης στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοπός του μαθήματος

Το μάθημα έχει τρεις στόχους: α) Να γίνει μια προσέγγιση των κυριότερων θεωριών που έχουν αναπτυχθεί αναφορικά με την δια βίου εκπαίδευση. β) Να παρουσιαστούν συγκριτικά οι πολιτικές της δια βίου εκπαίδευσης που διαμορφώνονται στις ευρωπαϊκές χώρες με έμφαση στις πολιτικές της Αγγλίας, Σουηδίας και Ελλάδας. γ) Να παρουσιαστούν παραδείγματα και να γίνουν ασκήσεις αναφορικά με τον τρόπο εφαρμογής στην πράξη των ανωτέρω θεωρητικών προσεγγίσεων και πολιτικών.

Θεματικές Ενότητες

1. Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις («δια βίου εκπαίδευση», «εκπαίδευση ενηλίκων», «συνεχιζόμενη κατάρτιση»).
2. Το πεδίο της δια βίου εκπαίδευσης (μορφές δραστηριοτήτων, φορείς, πιστοποίηση προσόντων).
3. Οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της δια βίου εκπαίδευσης (η θεωρία της «ανδραγωγικής», ο «κύκλος της μάθησης», η προσέγγιση του P. Freire, η θεωρία της μετασχηματίζουσας μάθησης κ.ά.).

4. Συγκριτική προσέγγιση των πολιτικών της δια βίου εκπαίδευσης στις ευρωπαϊκές χώρες.
5. Το παράδειγμα της Ελλάδας.
6. Χαρακτηριστικά ενηλίκων εκπαιδευομένων και προϋποθέσεις αποτελεσματικής μάθησης.
7. Ο ρόλος και τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευτών στη δια βίου εκπαίδευση.
8. Παραδείγματα καλών πρακτικών δια βίου εκπαίδευσης από τον ευρωπαϊκό και ελληνικό χώρο.
9. Ασκήσεις εφαρμογής.

6. Σχολική αποτελεσματικότητα και αγορά. Προβληματισμοί και πολιτικές στο διεθνές περιβάλλον

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της σχέσης εκπαίδευσης και αγοράς, όπως αυτή εξετάζεται στο πλαίσιο των σχετικών θεωριών και εκφράζεται στο λόγο και στις πολιτικές που αφορούν τη σχολική αποτελεσματικότητα στο διεθνές περιβάλλον

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Εκπαίδευση και αγορά: Ζητήματα και θεωρήσεις στην εποχή της παγκοσμιοποίησης.
2. Διασύνδεση εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, η θεωρία του ανθρώπινου κεφαλαίου και οι εναλλακτικές θεωρήσεις.
3. Οι έννοιες της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας και η χρήση τους στην εκπαίδευση.
4. Εκπαιδευτική έρευνα και σχολική αποτελεσματικότητα: μορφές έρευνας και αξιοποίησή τους από την εκπαιδευτική πολιτική σε μάκρο και μικρο επίπεδο.
5. Σχολική αποτελεσματικότητα, δείκτες ποιότητας στην εκπαίδευση και εκπαιδευτικός σχεδιασμός.
6. Η Ευρωπαϊκή εμπειρία και πρακτική στο χώρο της σχολικής αποτελεσματικότητας και η περίπτωση της Ελλάδας.
7. Οικονομική αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικών σχεδίων και προγραμμάτων. Μηχανισμοί της αγοράς στην εκπαίδευση.
8. Παραδείγματα εισαγωγής μηχανισμών της αγοράς στην εκπαίδευση και οι θεωρητικές αντιπαραθέσεις.
9. Παρουσιάσεις εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών σε τομείς όπως η γονεϊκή επιλογή, η λογοδοσία, τα εκπαιδευτικά κουπόνια, κτλ.

7. Επικοινωνιακές στρατηγικές εκπαιδευτικών οργανισμών

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη των θεωριών και πρακτικών που αφορούν τις επικοινωνιακές στρατηγικές τις οποίες ακολουθούν οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί, με ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση της εκπαιδευτικής αλλαγής

Περίγραμμα του μαθήματος:

1. Η έμφαση στη διαχείριση της αλλαγής και οι παράγοντες που τη διαμορφώνουν

- Η κυριαρχία της οικονομίας πάνω στην πολιτική και κοινωνική ζωή
 - Ο ρόλος της μετανεωτερικότητας
 - Ο ρόλος της αγοράς: Πόσο επιτρεπτή, χρήσιμη και εφαρμόσιμη στην εκπαίδευση είναι η εμπειρία των επιχειρήσεων / της αγοράς ;
2. Τα συστατικά στοιχεία της αλλαγής
 - Το πεδίο αναφοράς
 - Το αντικείμενο
 - Οι εμπλεκόμενοι
 - Τα αίτια και οι αφορμές
 - Νομιμοποίηση / αμφισβήτηση της αλλαγής
 - Συνθήκες / παράμετροι της αλλαγής
 - Χαρακτηριστικά της αλλαγής
 - Παράγοντες επιτυχίας της αλλαγής
 3. Η διαχείριση της αλλαγής: Μια πρόταση 8 βημάτων
 - Βήμα 1ο: Ανάδειξη της αναγκαιότητας της αλλαγής: Τα σενάρια της «κρίσης» και της «ορθολογικής διαχείρισης»
 - Βήμα 2ο: Συγκρότηση της ομάδας «διαχείρισης της κρίσης»/«ορθολογικής διαχείρισης»: Οι πρωτοστάτες της αλλαγής
 - Βήμα 3ο: Διαμόρφωση του «οράματος» της αλλαγής
 - Βήμα 4ο: Μετάδοση του οράματος
 - Βήμα 5ο: Αντιστάσεις στην αλλαγή και η υπέρβασή τους
 - Βήμα 6ο: Η επιδίωξη βραχυπρόθεσμων επιτυχιών
 - Βήμα 7ο: Οι βραχυπρόθεσμες επιτυχίες δεν οδηγούν αυτόματα στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Οι δυσκολίες και η υπέρβασή τους
 - Βήμα 8ο: Το στέριωμα του νέου θεσμού
 4. Χρήσιμα συμπεράσματα για τη διαχείριση της αλλαγής
 - Στο σχολείο
 - Σε ίδρυμα/ οργανισμό
 - Σε επίπεδο συστήματος
8. Εκπαίδευση και ανάπτυξη στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Μεσόγειο (δεν θα προσφερθεί κατά την περίοδο 2007-2009)
 9. Πολιτικές διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη και τον κόσμο(δεν θα προσφερθεί κατά την περίοδο 2007-2009)
 10. Ανάπτυξη, διεθνείς οργανισμοί και εκπαίδευση (δεν θα προσφερθεί κατά την περίοδο 2007-2009)
 11. Ανάπτυξη, αξιολόγηση και πιστοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Θεωρία και πρακτικές εφαρμογές(δεν θα προσφερθεί κατά την περίοδο 2007-2009)
 12. Εκπαιδευτικός σχεδιασμός και λήψη αποφάσεων στην εκπαίδευση (δεν θα προσφερθεί κατά την περίοδο 2007-2009)

13. Διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και έρευνας δεν θα προσφερθεί κατά την περίοδο 2007-2009)

14. Αξιολόγηση και βελτίωση της ποιότητας επιμορφωτικών προγραμμάτων και οργανισμών επιμόρφωσης εκπαιδευτικών δεν θα προσφερθεί κατά την περίοδο 2007-2009)

Κατάλογος μελών ΔΕΠ που έχουν διδάξει στο ΠΜΣ:

1. Δημήτρης Ματθαίου, Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
2. Εμμανουήλ Φυριππίης, Επικ. Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
3. Κων/νος Φασούλης, Επικ. Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
4. Χρίστος Σαΐτης, Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
5. Αρ. Ράπτης, Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
6. Μενέλαος Γκίβαλος,
7. Γιάννης Σαλβαράς, Αναπλ. Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
8. Αντ. Λιοναράκης, Επικ. Καθηγητής ΕΑΠ
9. Ελένη Καρατζιά, Λέκτορας, Πανεπιστήμιο Πάτρας
10. Γιώργος Νικολάου, Επικ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
11. Απ. Δημητρόπουλος, Διδάκτορας ΕΚΠΑ
12. Γιώργος Πασιάς, Επικ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
13. Χρίστος Δούκας, Σύμβουλος Π. Ι.
14. Αλ. Κόκκος, Καθηγητής, ΕΑΠ
15. R. Cowen, Professor Emeritus, Institute of Education, University of London
16. J. Gundara, Professor, Institute of Education, University of London

Κατάλογος μελών ΔΕΠ και ειδικών επιστημόνων που έχουν δώσει διαλέξεις

1. A. Green, Professor, Institute of Education, University of London
2. Α. Καζαμίας, Professor Emeritus, University of Wisconsin-Madison, ΕΚΠΑ
3. Λ. Πετρονικολός, Assistant Professor, University of Wisconsin-Oshkosh
4. Σ. Μπουζάκης, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πάτρας
5. Ελ. Καρατζόλα, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
6. Χ. Λαμπρόπουλος, Αναπλ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πάτρας
7. Χ. Μαγουλά, Σύμβουλος Π.Ι.
8. Γ. Ψαχαρόπουλος, Καθηγητής, ΕΚΠΑ
9. Α. Σπινθουράκη, Επικ. Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Πάτρας
10. Ιω. Βρεττός, Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
11. Αθ. Παπάς, Ομότιμος Καθηγητής, ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ
12. Κ. Κιουλάφας, Ομότιμος καθηγητής Οικονομικού Τμήματος ΕΚΠΑ
13. Ν. Παπαδάκης, Επικ. Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
14. Αθ. Γκότοβος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Δραστηριότητες στις οποίες έχουν συμμετάσχει μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ

Συνέδρια:

1. XXth CESE Conference: "Towards the end of educational systems? Europe in a World Perspective" (London, 15-19/7/2002). Συμμετείχαν με εισήγηση 3 μεταπτυχιακοί φοιτητές

2. XXIst CESE Conference: “Multiple Identities, Education and Citizenship – The World in Europe; Europe in the World”. Συμμετείχαν με εισηγήσεις έξι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες της κατεύθυνσης.
3. XXIIInd CESE Conference: «Changing Knowledge and Education: Communities, Information Societies and Mobilities» Το συνέδριο, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 3 και 6 Ιουλίου 2006 στη Γρανάδα της Ισπανίας με επίσημη γλώσσα τα αγγλικά και τα γαλλικά και συμμετείχαν δύο μεταπτυχιακοί φοιτητές της κατεύθυνσης Συγκριτικής Παιδαγωγικής.

Σεμινάρια

1. Socrates Erasmus Intensive Programme, “Knowledge Societies, Lifelong Learning and Changing Higher Education” Thessaloniki 18-30/8/2002. Το Σεμινάριο παρακολούθησαν οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες Μ. Αρκουδέα, Χ. Νικολαράκου και Α. Σαμαρά
2. Socrates Erasmus Intensive Programme, “Knowledge Societies, Lifelong Learning and Changing Higher Education” Prague 18-29/8/2003 Στο IP εκπροσωπήθηκε το Ε.Σ.ΠΑΙ.Δ.Ε.Π.Ε και το ΠΜΣ στη Συγκριτική Εκπαίδευση του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών από 11 μεταπτυχιακές φοιτήτριες, οι οποίες συμμετείχαν σε workshops με εισηγήσεις.
3. Το NETWORK OF COMPARATIVE EDUCATION διοργάνωσε Εντατικό Πρόγραμμα Σπουδών (Intensive Programme – IP) στο Πανεπιστήμιο του Ουλου στην Φιλανδία, μεταξύ 15 και 27 Αυγούστου 2004. Στο IP εκπροσωπήθηκε το ΕΣΠΑΙΔΕΠΕ και το ΠΜΣ στη Συγκριτική Εκπαίδευση του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών από δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές, οι οποίοι συμμετείχαν με εισηγήσεις.
4. IP Madrid Στη Μαδρίτη της Ισπανίας πραγματοποιήθηκε, από τις 17 έως τις 30 Ιουλίου 2005, ο νέος κύκλος του Εντατικού Προγράμματος Σπουδών (Intensive Program – IP). Το πρόγραμμα φιλοξενήθηκε από το Εθνικό Πανεπιστήμιο εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (Universidad Nacional de Educacion a Distancia – UNED) και είχε σαν θέμα: «Borders, Mobilities, Identities». Το Πανεπιστήμιο Αθηνών εκπροσώπησε ο καθηγητής Δ. Ματθαίου, ο οποίος παρουσίασε το θέμα «Europeanization discourse and the quality of Higher Education. Challenging internalized institutional assumptions – The case of Greece». Στην Ελληνική αντιπροσωπεία συμμετείχαν και 14 φοιτήτριες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη Συγκριτική Παιδαγωγική, οι οποίες παρουσίασαν το θέμα «Europeanization in Greek Higher Education and the role of youth and student organizations» συγκεντρώνοντας το έντονο ενδιαφέρον των συμμετεχόντων
5. Στο Freiburg της Γερμανίας από 10 ως 22 Σεπτεμβρίου 2006 έλαβε χώρα το ετήσιο Intensive Programme στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus. Το Intensive programme διοργανώθηκε από το Pädagogische Hochschule Freiburg και η θεματική του ήταν: «Borders, Mobilities Identities: European Educational Action». Στο πρόγραμμα συμμετείχαν φοιτητές, μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες από το χώρο της Εκπαίδευσης, της Συγκριτικής Εκπαίδευσης, των Ευρωπαϊκών σπουδών και των Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Ημερίδες

1. Το Ε.Σ.ΠΑΙ.Δ.Ε.Π.Ε διοργάνωσε τον Ιανουάριο του 2003 σειρά δέκα διαλέξεων με ομιλητές τον Robert Cowen και τον Jagdish Gundara από το Institute of Education του Λονδίνου στο χώρο του Εργαστηρίου (Χερσώνος 8, Κολωνάκι) και στο κεντρικό κτίριο του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο R. Cowen ανέπτυξε το θέμα "Σχέση κράτους, αγοράς και εκπαιδευτικής πολιτικής στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της κοινωνίας της γνώσης", ενώ ο J. Gundara ανέλυσε το θέμα "Ζητήματα πολιτιστικής ταυτότητας και ετερότητας μέσα από την ευρωπαϊκή και τη διεθνή εμπειρία".
2. Η Ε.Λ.Ε.Σ.Ε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πειραιά (Τμήμα Διδακτικής της Τεχνολογίας και Ψηφιακών Συστημάτων) οργάνωσε ημερίδα με διεθνή συμμετοχή στις 23 Μαΐου 2003. Θέμα της ημερίδας: «Παγκοσμιοποίηση, Παιδεία και Τεχνολογία στη Νέα Κοσμόπολη: Διλήμματα και Προβληματισμοί για την Ελλάδα». Στην ημερίδα μίλησαν μεταξύ άλλων οι πανεπιστημιακοί: Ανδρέας Καζαμίας, Nicolas Burbules, Σταύρος Μούτσιος, Λουκάς Πετρονικολός, Μαρία Νικολακάκη και ο συγγραφέας Τάκης Φωτόπουλος.
3. Η ΕΛΕΣΕ διοργάνωσε στις 20 Νοεμβρίου του 2003 ημερίδα-τιμητική εκδήλωση για τον Ανδρέα Καζαμιά με θέμα «Εκπαιδευτική Πολιτική και το Μέλλον της Ανθρωπιστικής Παιδείας». Στην ημερίδα, η οποία πραγματοποιήθηκε στο αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος» του κεντρικού κτιρίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, επιδόθηκε από τον πρόεδρο της ΕΛΕΣΕ καθηγητή Δ. Ματθαίου τιμητικό δίπλωμα στον επίτιμο πρόεδρο της Εταιρείας Ανδρέα Μ. Καζαμιά και στη συνέχεια εκφωνήθηκε η κεντρική ομιλία της ημερίδας από τον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Μιχάλη Μερακλή με θέμα «Ανθρωπιστικές Σπουδές: Πώς και Γιατί;». Ακολούθησε συζήτηση στην οποία έλαβαν μέρος εκτός του τιμωμένου, οι ακαδημαϊκοί Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος και Γεώργιος Κονομής, οι ακαδημαϊκοί Άντα Κατσίκη- Γκίβαλου και Δημήτρης Ματθαίου και ο επίτιμος σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κώστας Μπαλάσκας. Το δεύτερο μέρος της εκδήλωσης ήταν αφιερωμένο στην κυκλοφορία του πρώτου τεύχους του παρόντος περιοδικού, με παρουσίαση των στόχων και προσδοκιών της έκδοσης από τον πρόεδρο της Εταιρείας και στρογγυλό τραπέζι στο οποίο συμμετείχαν ο κ. Στέφανος Πατάκης, φιλόλογος- εκδότης, η κ. Μαρία Δεληθανάση, δημοσιογράφος και ο κ. Κώστας Μπαλάσκας, Επίτιμος Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
4. Στις 3 και 4 Μαΐου του 2004 πραγματοποιήθηκε σειρά διαλέξεων και σεμιναρίων του καθηγητή Andy Green του Institute of Education του Πανεπιστημίου του Λονδίνου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών της Συγκριτικής Παιδαγωγικής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών.
5. Το Εργαστήριο Συγκριτικής Παιδαγωγικής, Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επικοινωνίας του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. και η Ελληνική Εταιρεία Συγκριτικής Εκπαίδευσης – ΕΛΕΣΕ διοργάνωσαν στις 3 Νοεμβρίου 2005 ημερίδα με θέμα: «Το "Φινλανδικό Μοντέλο" ως μεταρρυθμιστική πρόταση για την Ελληνική Εκπαίδευση – Κριτική και Συγκριτική Αποτίμηση». Η εκδήλωση έλαβε χώρα στο αμφιθέατρο «Ι. Δρακόπουλος» και στην κεντρική αίθουσα τελετών του κεντρικού κτηρίου

του Πανεπιστημίου Αθηνών και η επιτυχία της υπήρξε εντυπωσιακή, όπως απέδειξε η αθρόα συμμετοχή πανεπιστημιακών, στελεχών της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Την ημερίδα χαιρέτησαν εκ μέρους των πρυτανικών αρχών ο αντιπρύτανης καθηγητής Δημοσθένης Ασημακόπουλος και ο πρόεδρος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δ. Ε. καθηγητής κ. Αθανάσιος Τριλιανός, ενώ μήνυμα απέστειλε ο υφυπουργός κ. Γεώργιος Καλός. Στην εκδήλωση συμμετείχαν ο πρέσβης της Φινλανδίας στην Ελλάδα κ. Johan-Ole Norrback και η διευθύντρια διεθνών σχέσεων του Φινλανδικού Εθνικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης Riitta Lamprola.

6. Την 9^η Μαρτίου 2007 πραγματοποιήθηκε στο Κτήριο Κωστή «Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση. Η Ευρωπαϊκή Εμπειρία». Εισηγητές στην εκδήλωση ήταν οι Robert Cowen και Διονύσης Κλάδης για την αξιολόγηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και οι Hans-Georg Kotthoff και Ευανθία Μακρή-Μπότσαρη για ζητήματα αξιολόγησης στη σχολική εκπαίδευση. Στη συζήτηση που ακολούθησε έκαναν παρεμβάσεις οι Ανδρέας Καζαμίας, Δημήτρης Ματθαίου, Ιωάννης Βρεττός και Ελένη Καρατζιά.